

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu JUDr. Eleny Krajčovičovej a JUDr. Viery Pepelovej, v právnej veci žalobcu **L.**, zastúpeného Mgr. M, proti žalovanému **1/ V.**, IČO X. a proti žalovanému **2/ P.**, obaja zastúpení JUDr. M. **o určenie, že žalobca bol spoločníkom spoločnosti V.**, na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 18. septembra 2003 č. k. 5 Cb 1254/02-84, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu trovy konania vo výške 6 000,-- Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Dovolanie **p r i p ú ť a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 18.09.2003, sp. zn. 5 Cb 1254/02-84 určil, že žalobca bol v lehote do 31.12.2002 spoločníkom obchodnej spoločnosti V. a súčasne zaviazal žalovaných 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu trovy konania vo výške 7 450,-- Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca ako jeden zo spoločníkov obchodnej spoločnosti V., podal dňa 02.4.2002 výpoveď spoločenskej zmluvy, ktorá bola doručená

druhému spoločníkovi dňa 03.04.2002. Medzi účastníkmi konania bolo sporné, v ktorý deň v dôsledku podanej výpovede zanikla účasť žalobcu ako spoločníka v spoločnosti. Súd prvého stupňa konštatoval, že základnou podmienkou verejnej obchodnej spoločnosti je, že musí mať najmenej dvoch spoločníkov. Výpoveď spoločníka je jednostranný právny úkon, ktorý musí byť spoločnosti doručený najmenej šesť mesiacov pred koncom kalendárneho roka. Vtedy sa spoločnosť zrušuje k 31.12. kalendárneho roka, v ktorom bola výpoveď doručená. Keďže spoločnosť má iba dvoch spoločníkov, nemožno zrušenie spoločnosti zmariť ani postupom podľa § 88 ods. 2 Obchodného zákonníka. Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že verejná obchodná spoločnosť nemôže existovať, ak má iba jedného spoločníka, a preto ak pri spoločnosti, ktorá má dvoch spoločníkov, jeden dá výpoveď, spoločnosť sa zrušuje k 31.12. kalendárneho roka. Keďže po dobu trvania musí mať najmenej dvoch spoločníkov, znamená to, že okamihom doručenia výpovede spoločníka nezaniká jeho účasť v spoločnosti, ale táto zaniká až k 31.12. kalendárneho roka, ku ktorému dňu dochádza k zrušeniu spoločnosti, a preto lehota od podania výpovede do uplynutia lehoty na zrušenie spoločnosti je výpovednou lehotou. Z vykonaného dokazovania súd prvého stupňa vyvodil záver, že žalobca podal výpoveď dňa 02.04.2002, a preto k zrušeniu spoločnosti došlo až po uplynutí výpovednej lehoty, t.j. ku dňu 31.12.2002, ku ktorému dňu došlo aj k zrušeniu účasti žalobcu ako spoločníka v spoločnosti. Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu mal súd za to, že žalobca bol do 31.12.2002 spoločníkom žalovaného 1/, a preto žalobe vyhovel.

Proti tomuto rozsudku podali žalovaní 1/ a 2/ odvolanie z dôvodu, že prvostupňový súd vychádzal z neúplne zisteného skutkového stavu veci, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaní 1/ a 2/ vyjadrili nesúhlas s tvrdením súdu prvého stupňa, že výpoveď bola doručená druhému spoločníkovi dňa 03.04.2002. Poukázali na listinu – výpoveď spoločníka V., založenú v spise na č. l. 15, ktorá nebola podpísaná a na ktorej nebol uvedený dátum potvrdzujúci jej doručenie. Na základe tejto skutočnosti mali žalovaní 1/ a 2/ za to, že súd prvého stupňa rozhodoval na základe neúplného, resp. nesprávne zisteného skutkového stavu veci. Namietali ďalej, že žalobca nemá naliehavý právny záujem podľa § 80 O.s.p., pretože určenie dňa, ku ktorému má skončiť účasť žalobcu v spoločnosti, nemá vplyv na vyrovnací podiel, resp. jeho výšku či spôsob určenia. Podľa názoru žalovaných je účelom žaloby o určenie, že žalobca bol spoločníkom žalovaného v 1/ rade do 31.12.2002 to, že vyhovenie tejto žalobe bude znamenať samotnú legalizáciu, resp. zhojenie konaní, realizovaných

žalobcom do 31.12.2002. Žalovaní 1/ a 2/ nesúhlasia s názorom prvostupňového súdu, že hoci žalobca podal výpoveď v súlade s § 88 ods. 1 písm. a/ O.s.p. Obchodného zákonníka, mu plynie výpovedná lehota do 31.12. kalendárneho roka a po túto dobu je stále spoločníkom spoločnosti. Majú za to, že lehota šiestich mesiacov, uvedená v citovanom ustanovení, určuje dobu, pred ktorou je možné podať výpoveď spoločníka a po uplynutí ktorej nie je možné podať výpoveď spoločníka zo spoločnosti, a nakoľko žalobca podal dňa 02.04.2002 výpoveď, splnil tým uvedenú zákonnú požiadavku a dal výpoveď v lehote 6 mesiacov pred uplynutím kalendárneho roka. Zo žiadneho ustanovenia nevyplýva, že by mala plynúť výpovedná lehota, počas ktorej by mal byť vystupujúci spoločník ešte spoločníkom a zákon neurčuje ani dĺžku takejto lehoty, ani jej začiatok a koniec. Prvostupňový súd nesprávne právne posúdil vec aj tým, že poukázal na ustanovenie § 88 ods. 2 Obchodného zákonníka, pričom podľa názoru žalovaných mal na daný stav aplikovať ustanovenia § 88a Obchodného zákonníka, podľa ktorého sa spoločnosť zrušuje do jedného mesiaca od momentu, keď nastane niektorý z dôvodov podľa odseku 1, a to buď s alebo bez likvidácie. Žalovaní na podporu tohto tvrdenia uviedli, že ak by malo platiť to, čo uvádza prvostupňový súd, tak žalobca by bol spoločníkom zrušenej spoločnosti do 31.12.2002, a to napriek tomu, že celé imanie prevzal druhý spoločník, v danom prípade žalovaný 2/. Podľa názoru žalovaných nie je možný takýto právny stav, keď na jednej strane je tu spoločník, ktorý do 31.12.2002 neručí za žiadne záväzky, nakoľko celé imanie prešlo na zostávajúceho spoločníka a na druhej strane je tu vystupujúci spoločník, ktorý by do 31.12.2002 mohol bez akejkoľvek zodpovednosti činiť úkony, ktoré by zaväzovali spoločnosť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec v napadnutom rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 od. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že nie je opodstatnené.

Žalobca žiadal určiť, že do 31. decembra 2002 bol spoločníkom spoločnosti V.. Dovolací súd v zrušovacom rozsudku vyslovil právny názor (tento je pre odvolací súd v tejto veci právne záväzný), že žalobca má na určení doby, do kedy trval uvedený právny vzťah medzi účastníkmi, naliehavý právny záujem. V novom konaní o veci tak zostalo vyriešiť právnu otázku, či žalobca podal platnú výpoveď a do kedy bol na základe tohto právneho úkonu spoločníkom spoločnosti V.

Zrušenie, zánik a likvidácia verejnej obchodnej spoločnosti sa spravujú všeobecnými ustanoveniami § 68 až § 75a Obchodného zákonníka, ktoré sú doplnené o ustanovenia § 88 až § 92 Obchodného zákonníka, prihliadajúce na špecifiká verejnej obchodnej spoločnosti.

Ustanovenie § 88 odseku 1 Obchodného zákonníka je špeciálnou úpravou vo vzťahu k právnej úprave obsiahnutej v § 68.

Podľa § 88 ods. 1 písm. a/ Obchodného zákonníka okrem prípadov uvedených v § 68 sa spoločnosť zrušuje, ak bola zmluva uzavretá na dobu neurčitú, výpoveďou spoločníka podanou najneskôr šesť mesiacov pred uplynutím kalendárneho roka, ak spoločenská zmluva neurčuje niečo iné.

V prejednávanej veci spoločenská zmluva neobsahuje ustanovenia o zrušení spoločnosti výpoveďou a keďže bola uzavretá na dobu neurčitú, žalobca mohol v zmysle uvedených zákonných ustanovení podať výpoveď z tejto spoločenskej zmluvy bez uvedenia dôvodu, s výpovednou lehotou najmenej šesť mesiacov pred uplynutím kalendárneho roka.

Z výpovede, založenej na č. 1. 104 spisu vyplýva, že žalobca podal výpoveď zo spoločenskej zmluvy 02.04.2002 a táto bola žalovanému doručená 02.04.2002. Tento jednostranný právny úkon bol urobený v písomnej forme, slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne, v lehote šesť mesiacov pred uplynutím kalendárneho roka podľa ustanovení § 88 ods. 1 písm. a/ Obchodného zákonníka, preto je platným právnym úkonom. Súd prvého stupňa preto rozhodol správne, keď určil, že na základe tohto právneho úkonu bol žalobca spoločníkom žalovanej spoločnosti do uplynutia kalendárneho roka, v ktorom podal výpoveď, t. j. do 31.12.2002.

Odvolací súd sa nestotožnil s názorom žalovaných, že v danom prípade bolo potrebné aplikovať ustanovenie § 88a ods. 1, ods. 2 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého sa spoločnosť zrušuje do jedného mesiaca od momentu, keď nastane niektorý z dôvodov uvedených v § 88 ods. 1, t.j. v prejednávanej veci od momentu podania výpovede.

Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na jednoznačné znenie ustanovenia § 88 ods. 1 písm. a/ Obchodného zákonníka o zrušení spoločnosti výpoveďou, v zmysle ktorého možno

záväzkový vzťah, uzavretý na dobu neurčitú, vypovedať s výpovednou dobou najmenej šesť mesiacov pred uplynutím kalendárneho roka, z čoho vyplýva, že spoločnosť sa zrušuje uplynutím výpovednej doby (ktorá je minimálne šesť mesiacov pred koncom kalendárneho roka), koncom kalendárneho roka. Ustanovenie § 88a Obchodného zákonníka vo vzťahu k § 88 ods. 1 písm. a/ Obchodného zákonníka podľa názoru odvolacieho súdu nie je možné vykladať ako skrátenie výpovednej doby.

Na základe uvedeného skutkového a právneho stavu Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Keďže podanie výpovede a nadobudnutie jej účinnosti uplynutím výpovednej doby a na to nadväzujúceho momentu zrušenia spoločnosti v dôsledku podania tejto výpovede zakladá rozhodnutie zásadného právneho významu, odvolací súd pripustil proti svojmu rozhodnutiu podľa § 238 ods. 3 O.s.p. dovolanie.

Žalobca bol v dovolacom a odvolacom konaní úspešný, preto má podľa § 224 od. 1 O.s.p. právo na náhradu trov týchto konaní. V zmysle ustanovenia § 151 od. 2 O.s.p. trovy žalobcu predstavuje náhrada súdneho poplatku za dovolanie v sume 6 000,-- Sk.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 25. septembra 2008

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu